

Profesorul August Kovačec

Nicolae Saramandu

Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan -
Alexandru Rosetti” al Academiei Române;
Universitatea din București
nicolaesaramandu@yahoo.com

<https://doi.org/10.17234/9789531758819.05>

Este o onoare și o bucurie pentru mine să evoc personalitatea distinsului lingvist omagiat în acest volum, profesorul August Kovačec, îndeosebi din perspectiva contribuțiilor sale la studiul limbii române.

Profesorul August Kovačec, membru al Academiei Croate de Știință și Artă, este un nume bine cunoscut între lingviștii din România, cu care are legături îndelungate și profunde. Lucrul este explicabil dacă avem în vedere faptul că în perioada de formație ca lingvist a profesorului August Kovačec se înscrie o ședere de doi ani în România (1960–1962), ca lector de limbă croată la Universitatea din București. Atunci a venit în contact cu importanți lingviști români ai vremii: Alexandru Rosetti, Jacques Byck, Iorgu Iordan, Grigore Brâncuș, Emil Petrovici. Deosebit de rodnică sub raport științific a fost legătura cu Emil Petrovici, specialist în domeniul relațiilor lingvistice româno-slave și în geografia lingvistică, de la care a primit prețioase sugestii pentru teza de doctorat consacrată descrierii dialectului istroromân, pe baza căreia domnul August Kovačec a obținut titlul de doctor în filologie în 1965 (sub conducerea prof. dr. V. Vinja). Teza de doctorat s-a publicat în România sub titlul *Descrierea istroromânei actuale* (București, Editura Academiei Române, 1971), fiind distinsă cu premiul Academiei Române. În teza sa profesorul August Kovačec s-a întemeiat pe curentele lingvistice ale vremii: metodologia structuralist-funcțională (A. Martinet), teoria limbilor în contact (U. Weinreich). De altfel, în perioada 1966–1967, profesorul August Kovačec a efectuat un stagiu de studii la Paris (Sorbonne și École pratique de hautes études), unde a venit în contact cu A. Martinet, Emil Benveniste, B. Pottier. S-au adăugat ulterior stagii de studii în Spania (Madrid) și Suedia (Lund).

Cu o solidă formație științifică, profesorul August Kovačec a devenit o personalitate cunoscută în lingvistica romanică, cu contribuții de bază îndeosebi în descrierea dialectului istroromân, dar și a altor dialecte și limbi romanice (sefarda, iudeospaniola etc.).

Studiile consacrate dialectului istroromân al limbii române reprezintă o constantă în preocupările științifice ale profesorului August Kovačec, de la începutul activității științifice (1962) până în prezent. *Descrierea istroromânei actuale* (Editura Academiei Române, București, 1971) este o cercetare fundamentală, care stă la loc de cinste alături de lucrarea devenită clasică a lui Sextil Pușcariu, *Studii istroromâne*, I–III (București, I–III, 1906–1929). Se adaugă prețiosul *Istrorumunjsko-hrvatski rječnik (s gramatikom i tekstovima)* (Pula, 1998), ca și numeroasele articole și contribuții despre dialectul istroromân publicate de-a lungul a peste cinci decenii de activitate științifică.

Ca specialist în domeniul românisticii, profesorul August Kovačec a redactat pentru „Enciclopedia croată” articole de prezentare a 16 lingviști români (Ilie Bărbulescu, Theodor Capidan, Eugen Coșeriu, Ov. Densușianu, Nicolae Drăganu, Alexandru Graur, H. Mihăescu, Tache Papahagi, Emil Petrovici, Alexandru Philippide, Sever Pop, Iosif Popovici, Sextil Pușcariu, Alexandru Rosetti, Marius Sala, Lazăr Șăineanu (vol. II–VII, Zagreb, 2000–2005). De asemenea, profesorul August Kovačec e prezent cu contribuții în volume omagiale publicate în România și dedicate unor lingviști români: Vasile Frățilă, Marius Sala, Nicolae Saramandu, Andrei Avram.

În România profesorul August Kovačec a fost omagiat cu numeroase distincții, în semn de prețuire a activității sale științifice în domeniul limbii române: membru de onoare al Institutului de Lingvistică „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti” al Academiei Române (1999) și al Societății Române de Dialectologie (2016), Doctor honoris causa al Universității din București (1999). Este, de asemenea, membru din străinătate în colegiul de redacție al revistei „Limba română”. Contribuția sa la studiul dialectului istroromân a fost evidențiată în recentul volum *Lingvistica românească* (Editura Academiei Române, București, 2018; coordonatori: Marius Sala, Nicolae Saramandu).

Îi doresc din toată inima profesorului August Kovačec multă sănătate și ani îndelungați de activitate rodnică în domeniul lingvisticii.